(Properly speaking 'auspiciousness' or मङ्गल is not the sense of अथ, but the very utterance or hearing of the word is considered to be indicative of auspiciousness, as the word is supposed to have emanated from the throat of Brahmā; ओंकारश्चाथशब्दश्च द्वावेतौ ब्रह्मणः पुरा। कण्ठं भित्त्वा विनिर्यातौ तेन माङ्गलिकावुभौ ॥ and therefore we find in Śaṅkara Bhāṣya अर्थान्तरप्रयुक्तः अथशब्दः श्रुत्या मङ्गलमारचयति); अथ निर्वचनम्; अथ योगानुशासनम्; अथेदं प्रारभ्यते द्वितीयं तन्त्रम् Pt. 2. (usually followed by इति at the end, इति प्रथमोऽङ्कः here ends &c.). **–2** Then, afterwards (आनन्तर्य) अथ प्रजानामधिपः प्रभाते R. 2. 1; often as a correlative of यदि or चेत्; न चेन्मुनिकुमारोऽयं अथ कोऽस्य व्यपदेशः Ś. 7; मुहूर्तादुपरि उपाध्यायश्चेदागच्छेत् अथ त्वं छन्दोऽधीष्व P. III. 3. 9. Sk. **–3** If, supposing, now if, in case, but if (पक्षान्तर); अथ कौतुकमावेदयामि K. 144, अथ तु वेत्सि शुचि व्रतमात्मनः पतिकुले तव दास्यमपि क्षमम् ॥ Ś. 5. 27; अथ मरणमवश्यमेव जन्तोः किमिति मुधा मलिनं यशः कुरुध्वे Ve. 3. 6. अथ गृह्णाति Ś. 7; Ku. 5. 45; Mu. 3. 25; Ki. 1. 44; अथ चास्तमिता त्वमात्मना R. 8. 51 while, but, on the other hand; oft. followed by ततः or तथापि, Bg. 2. 26; 12. 9, 11; अथ चेत् but if Bg. 2. 33; 18. 58. **–4** And, so also, likewise (समुच्चय); गणितमथ कलां वैशिकीम् Mk. 1. मातृष्वसा मातुलानी श्वश्रूरथ पितृष्वसा। संपूज्या गुरुपत्नीवत् समास्ता गुरुभार्यया ॥ Ms. 2. 1. 31; भीमोऽथार्जुनः G. M. **–5** Used in asking or introducing questions (प्रश्न) oft. with the interrogative word itself; अथ सा तत्रभवती किमाख्यस्य राजर्षेः पत्नी Ś. 7; अर्थवान् खलु मे राजशब्दः। अथ भगवाँल्लोकानुग्रहाय कुशली काश्यपः Ś. 5; अथ शक्नोषि भोक्तुम् G. M.; अथात्रभवती कथमित्थंभूता M. 5; अथ केन प्रयुक्तोऽयं पापं चरति पूरुषः। Bg 3. 36; अथ भवन्तमन्तरेण कीदृशोऽस्या दृष्टिरागः Ś. 2; अथ माढव्यं प्रति किमेवं प्रयुक्तम् Ś. 6 (अथ may in these two sentences mean 'but'). **–6** Totality, entirety (कात्स्न्र्य); अथ धर्मं व्याख्यास्यामः G. M. we shall explain the whole धर्म (धर्म in all its details.) Śi. 7. 75. **–7** Doubt, uncertainty (संशय, विकल्प); शब्दो नित्यो ऽथानित्यः G. M. The senses of अथ usually given by lexicographers are :—अथोऽथ स्यातां समुच्चये। मङ्गले संशयारम्भाधिकारानन्तरेषु च। अन्वादेशे प्रतिज्ञायां प्रश्नसाकल्ययोरपि ॥ Some of these senses are indentical with those in (1), while some are not in general use. **–Comp. –अतः –अनन्तरम्** now, therfore; अथाऽतो धर्मजिज्ञासा Ms.1.1.1.–**अपि** moreover, and again &c. (= अथ in most cases); °च likewise, also. **–किम्** what else, yes, exactly so, quite so, certainly; सर्वथा अप्सरःसंभवैषा। अथ किम् Ś. 1; अपि वृषलमनुरक्ताः प्रकृतयः अथ किम् Mu. 1. **–किमु** how much more, so much more. **–तु** but, on the contrary. अथ तु वेत्सि शुचि व्रतमात्मनः। Ś. 5. 27. **–वा 1** or (used like the English disjunctive conjunction '*or*' and occupying the same place); व्यवहारं परिज्ञाय वध्यः पूज्योऽथवा भवेत् H. 1. 55; समस्तैरथवा पृथक् Ms. 7. 198; अथवा–अथवा either–or; वाथ is often used in the same sense with वा; कार्तिके वाथ चैत्रे वा Pt. 3. 38; साम्ना दानेन भेदेन समस्तैरथवा पृथक्। विजेतुं प्रयतेतारीन्न युद्धेन कदाचन ॥ Ms. 7. 182; अथापि वा also used in the same sense; एतदेव व्रतं कुर्युश्चान्द्रायणमथापि वा 11. 117; 8. 287. **–2** or rather, or why, or perhaps, is it not so (correcting or modifying a previous statement); why should there be any thought or hesitation about it, or it is no wonder; अपि नाम कुलपतेरियमसवर्णक्षेत्रसंभवा स्यात्। अथवा कृतं सन्देहेन Ś. 1., 1. 16; गमिष्याम्युपहास्यताम्...अथवा कृतवाग्द्वारे वंशेऽस्मिन् R. 1. 3–4; अथवा मृदु वस्तु हिंसितुम् R. 8. 45; दीर्ये किं न सहस्रधाहमथवा रामेण किं दुष्करम् U. 6. 40; अधोधो गङ्गेयं पदमुपगता स्तोकमथवा। विवेकभ्रष्टानां भवति विनिपातः शतमुखः Bh. 2. 10.

अथो = अथ in most senses; अथो वयस्यां परिपार्श्ववर्तिनीं... ऐक्षत Ku. 5. 51; स्त्रियो रत्नान्यथो विद्या Ms. 2. 240, 3. 202, Bg. 4. 35, Ki. 5. 16, 6. 1. cf. मङ्गलानन्तरारम्भप्रश्नकात्स्न्र्येष्वथो अथ। कथमादौ तथाप्यन्ते यत्ने गौरवबाढयोः ॥ Nm.

अथरिः–री Ved. *m.* *f.* A finger; finger-like or pointed flame (?)

अथर्यति Den. P. To go constantly.

अथर्य-र्यु *a.* Ved. Moving constantly, tremulous (गमनशील) दूरेदृशं गृहपतिमथर्युम् (अग्निम्) Rv. 7. 1. 1; pointed like a lance, lambent (?) उषर्बुधमथर्यः Rv. 4. 6. 8.

अथर्वः = अथर्वन् See below.

अथर्वणः [अथर्वा तदुक्तविद्या अस्त्यस्य ज्ञातृत्वात् अच् न टिलोपः] **1** Śiva. **–2** N. of the Atharvaveda, See below.

अथर्वन् *m.* [अथ-ऋ-वनिप् शकन्ध्वादि° Tv.; probably connected with some word like *athar* fire] **1** A priest who has to worship fire and Soma. **–2** A Brāhmaṇa. **–3** N. of the priest who is said to have first brought down fire from the heaven, offered Soma and recited prayers. [He is represented as the eldest son of Brahmā sprung from his mouth; as a Prajāpati appointed by Brahmā to create and portect subordinate beings, who first learnt from Brahmā and then taught the Brahmavidyā and is considered to be the author of the Veda called after him. His wife was Śānti, daughter of Kardama Prajāpati. He had also another wife called Chitti; he is also considered identical with Aṅgiras and father of Agni.] **–4** Epithet of Śiva, Vasiṣṭha. व्रतपदपङ्क्तिरथर्वणेव वेदः Kir. 10. 10. –(pl.) Descendants of Atharvan; hymns of this Veda; जिष्णुं जैत्रैरथर्वभिः R. 17. 13. **–र्वा–र्व** *m. n.*, °वेदः The Atharvaveda, regarded as the fourth Veda. [It contains many forms of imprecations for the destruction of enemies and also contains a great number of prayers for safety and averting mishaps, evils, sins or calamities, and a number of hymns, as in the other Vedas, addressed to the gods with prayers to be used at religious and solemn rites; cf. Mv. 2. 24. मूर्तिमभिरामघोरां बिभ्रदिवाथर्वणो निगमः. It has nine Śākhās and five Kalpas, and is comprised in 20 Kāṇḍas. The most important Brāhmaṇa belonging to this Veda is the Gopatha-Brāhmaṇa, and the Upaniṣads pertaining to it are stated to be 52, or, according to another account 31.] [cf. Zend *atharvan*, Pers. *āturbān.*] **–Comp.**